

Duurzame informatie

De vorige duurzaamheidsbijdragen gingen voornamelijk over infrastructuurgebonden zaken (mobiliteit, energieverbruik, ...). Het belangrijkste element, de grondstof waarmee in bibliotheken, archieven en informatiecentra gewerkt wordt, is echter informatie.

Tom Cocquyt, Vlaams Parlement

Is er een verband tussen duurzame ontwikkeling en informatie? Kunnen we duurzaam beheer als kwantitatieve of kwalitatieve waarde in de informatiestromen van en naar bibliotheken, archieven en informatiecentra integreren? Informatie is immers onze grondstof, onze dienstverlening en ons eindproduct. Hoe kunnen we complexe en flexibele concepten als informatie, de kennismaatschappij en duurzame ontwikkeling verbinden? Deze vragen gaan over multidimensionale materies, verweven in sociale, economische en politieke contexten.

Duurzaamheid wordt vandaag algemeen aanvaard als een vaststaande maatschappelijke waarde. Meer en meer worden duurzame technologieën ontwikkeld, en politieke actoren implementeren op veel vlakken een duurzaam beleid. Toch blijft duurzame ontwikkeling nog altijd een perifere aspect van de geglobaliseerde kennismaatschappij van vandaag.

VIERDE PIJLER

In de beschavingsgeschiedenis heeft het ontwikkelen en verspreiden van informatie steeds een belangrijke rol gespeeld. Zonder informatie is er geen civilisatie. Duurzame ontwikkeling steunt op de drie

pijlers: sociale ontwikkeling, economische ontwikkeling en milieubescherming. Moet hier een vierde pijler — duurzame informatieontwikkeling — aan worden toegevoegd?

Aan het begrip duurzame informatie zijn twee (soms overlappende) deelaspecten verbonden:

1. ontwikkeling van duurzame informatie en duurzame communicatie- en communicatietechnologieën;
2. informatie voor duurzame ontwikkeling: informatie als hulpbron bij duurzame ontwikkeling.

1. DUURZAME INFORMATIE EN DUURZAME COMMUNICATIE- EN COMMUNICATIETECHNOLOGIEËN

Duurzaamheid van informatie houdt onder andere in:

- correcte en wetenschappelijk onderbouwde informatie;
- het gebruik van standaarden bij het opstellen van indicatoren;
- gegarandeerde toegang tot informatie;
- door informatie onderbouwde beleidsbeslissingen;
- gegarandeerde en gelijke toegang tot informatie en informatietechnologie.

Het belang van de duurzaamheid van informatie kan moeilijk worden overschat, ook al vinden wij dat vanzelfsprekend. De principes ervan zijn algemeen ingebed in wetenschappelijke denkwijzen en praktijken. Ze worden ook door democratische overheden gehanteerd wanneer die zich openbaarheid van bestuur opleggen. De laatste jaren zien we in Europese landen Freedom of Information Acts ontstaan. Het recht op informatie is verbonden aan artikel 19 van de Universele verklaring van de rechten van de mens: "Een ieder heeft recht op vrijheid van mening en meningsuiting. Dit recht omvat de vrijheid om zonder inmenging een mening te koesteren en om door alle middelen en ongeacht grenzen inlichtingen en denkbeelden op te sporen, te ontvangen en door te geven."

De duurzaamheid van communicatietechnologieën heeft te maken met

- duurzame informatieopslag;
- duurzaam gebruik van grondstoffen en energie in de levenscyclus van ICT-producten (cradle to cradle);
- de recyclage van ICT-producten;
- de inzet van ICT-oplossingen om grondstoffen- en energieverbruik te beperken, efficiëntie bij de productie van

goederen en diensten te verhogen, en tevredenheid van gebruikers te verbeteren.

2. INFORMATIE VOOR DUURZAME ONTWIKKELING: INFORMATIE ALS HULPBRON BIJ DUURZAME ONTWIKKELING

Informatie ten dienste van duurzame ontwikkeling is gericht op het ondersteunen van de realisatie van de ambities van Agenda 21. Dit behelst in de eerste plaats het promoten van het concept duurzaamheid in het algemeen en de implementatie en integratie van duurzame strategieën in alle mogelijke levensdomeinen. Hierbij is het erg belangrijk om de zogenaamde digitale kloof te dichten. Informatieoverdracht kan zorgen voor technologieoverdracht en duurzame economische ontwikkelingen. Dat dit geen vrijblijvende gevolgen heeft, zien we in de rol van het gebruik van sociale media in het Midden-Oosten.

Duurzame ontwikkeling moet ondersteund worden door onderbouwde overheidsbeslissingen op economisch, sociaal en milieugebied. Hiervoor zijn wetenschappelijke indicatoren noodzakelijk. Informatiewerkers kunnen bijdragen aan het structureren, ontsluiten en zichtbaar maken van die indicatoren. Regionale samenwerkingsverbanden en ontwikkelingsstrategieën moeten met elkaar verbonden worden om op korte en langere termijn informatie uit te wisselen.

Het is duidelijk dat een grote nadruk op duurzame informatie en informatie over duurzame ontwikkeling in het onderwijs, jonge studenten kan vormen om de wereld van morgen op een duurzame manier vorm te geven. De duurzaamheidsgedachte kan in de verschillende vakgebieden geïntegreerd worden, waarbij we moeten opletten voor versplintering en fragmentatie. De ethische kant

van informatie en informatieoverdracht hangt nauw samen met duurzame ontwikkeling. De opleidingen voor informatiewerkers en informatiemangers kunnen hierin een bijzonder aandachtspunt vinden. Jan Nolin schrijft hierover treffend *"It will be the information professionals that will build the future information society, but it is information science that will be shaping the information professionals."*

> Referenties:

- Jan Nolin (2010). Sustainable information and information science In: *InformationResearch*, vol. 15 : <http://informationr.net/ir/15-2/paper431.html>
- Agenda 21: <http://www.un.org/esa/dsd/agenda21/>
- Geschiedenis van duurzame ontwikkeling: <http://www.uncsd2012.org/rio20/index.php?menu=22>
- Universele verklaring van de rechten van de mens: <http://www.ohchr.org/EN/UDHR/Pages/Language.aspx?LangID=dut>

De juiste informatie bij de juiste persoon

Adlib Bibliotheek catalogiseert meer dan boeken alleen. Adlib Bibliotheek vormt de kern van een compleet informatie- en kenniscentrum. Desgewenst kunt u deze kern uitbouwen met de uitleen-, bestel- en tijdschriftenmodules, of met vragenregistratie, SDI, full-text search en verschillende online services. Iedere vorm van informatie wordt zo op maat gemaakt voor uw gebruikers. Niet voor niets is Adlib Bibliotheek in gebruik bij vele mediatheken, bedrijven, (hoge)scholen, en juridische en overheidsinstellingen.

Adlib Bibliotheek

Veelzijdig Overzichtelijk Aanpasbaar aan alle soorten publicaties Internetmodules: SDI attenderen, Online reserveren en Full text zoeken Eenvoudig titelbeschrijvingen ontlene Makkelijk rapporteren Geïntegreerde aanvullende modules: Bestelmodule, Uitleenmodule en Tijdschriftenmodule Meertalig Internationale standaarden SRU, ISBD/AACR2, Z39.50 MARCXML, OAI-PMH en meer Integreerbaar met Adlib Museum en Adlib Archief tot één 'crossdomain' systeem API-koppelingen Keuze databases MS SQL Server, Oracle, Adlib Internet ready.

Adlib Information Systems
+31 (0)346 586800
sales@adlibsoft.com
www.adlibsoft.com